

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Вища математика

**Варіанти завдань та методичні вказівки
для самостійної роботи студентів**

Частина 1

Лінійна алгебра
Векторна алгебра
Аналітична геометрія
Вступ до аналізу
Диференціальнечислення

Житомир – 2014

Вища математика: Варіанти завдань та методичні вказівки для самостійної роботи студентів. Ч. 1. – Житомир: ЖДТУ, 2014. – 50 с.

Укладачі: Бондарчук Василь Миколайович,
                          Коваль Валерій Олександрович.

Лінійна алгебра

Завдання 1. Дано матриці A та B . Знайти AB^T .

$$\mathbf{1.1.} \quad A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 \\ 4 & -3 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 4 & 1 & 5 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.2.} \quad A = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 4 \\ -2 & 1 & 3 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & -3 & 1 \\ -3 & 2 & 4 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.3.} \quad A = \begin{pmatrix} 4 & 1 & 3 \\ 2 & 5 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 5 \\ 2 & 1 & -3 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.4.} \quad A = \begin{pmatrix} 5 & 2 & -1 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 4 \\ 3 & 1 & -2 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.5.} \quad A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 4 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} -3 & 2 & 1 \\ 2 & -4 & 5 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.6.} \quad A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 1 & 2 & 4 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -4 \\ -3 & 2 & 5 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.7.} \quad A = \begin{pmatrix} 3 & -4 & 2 \\ 1 & 5 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 3 & -4 & 1 \\ 2 & 3 & 5 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.8.} \quad A = \begin{pmatrix} 6 & 2 & -1 \\ 3 & 1 & 4 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 4 & -1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.9.} \quad A = \begin{pmatrix} 3 & -2 & -1 \\ -2 & 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -3 \\ 1 & 1 & 4 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.10.} \quad A = \begin{pmatrix} -6 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 2 & 5 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.11.} \quad A = \begin{pmatrix} 3 & -2 & 1 \\ -1 & 2 & -3 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 3 & -2 & 3 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.12.} \quad A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 2 & -2 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 4 & 1 & -2 \\ 2 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.13.} \quad A = \begin{pmatrix} 5 & -2 & 1 \\ -2 & 1 & 3 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ -2 & -4 & 3 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.14.} \quad A = \begin{pmatrix} -4 & 3 & 0 \\ -1 & 2 & 5 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 5 & 2 & -2 \end{pmatrix}.$$

$$\mathbf{1.15.} \quad A = \begin{pmatrix} 5 & -2 & -1 \\ 2 & 4 & 3 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 0 & 2 & 1 \\ -2 & 7 & 4 \end{pmatrix}.$$

Завдання 2. Розв'язати систему рівнянь:

- а) методом Гаусса; б) за формулами Крамера; в) матричним методом.

$$\mathbf{2.1.} \quad \begin{cases} 2x_1 + 3x_2 = -5, \\ 5x_1 + 2x_2 = 4. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.2.} \quad \begin{cases} 3x_1 + x_2 = 6, \\ 2x_1 - x_2 = -1. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.3.} \quad \begin{cases} x_1 - 2x_2 = 1, \\ x_1 + 2x_2 = 5. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.4.} \quad \begin{cases} 2x_1 + x_2 = 2, \\ 3x_1 + 2x_2 = 2. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.5.} \quad \begin{cases} 4x_1 + 3x_2 = 2, \\ x_1 - 2x_2 = -5. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.6.} \quad \begin{cases} 2x_1 + 5x_2 = 1, \\ x_1 + x_2 = 2. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.7.} \quad \begin{cases} 5x_1 + 3x_2 = -1, \\ 4x_1 + x_2 = -5. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.8.} \quad \begin{cases} 2x_1 - 3x_2 = -1, \\ x_1 + 2x_2 = 10. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.9.} \quad \begin{cases} 3x_1 + 2x_2 = 4, \\ 2x_1 + x_2 = 1. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.10.} \quad \begin{cases} 5x_1 - 3x_2 = 1, \\ 4x_1 + x_2 = 11. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.11.} \quad \begin{cases} 2x_1 + x_2 = 5, \\ x_1 - 2x_2 = 5. \end{cases}$$

$$\mathbf{2.12.} \quad \begin{cases} x_1 + 3x_2 = 1, \\ 2x_1 + x_2 = -3. \end{cases}$$

$$2.13. \begin{cases} 3x_1 - 5x_2 = 1, \\ 2x_1 + x_2 = 5. \end{cases}$$

$$2.14. \begin{cases} 2x_1 + 5x_2 = 1, \\ 3x_1 + 4x_2 = -2. \end{cases}$$

$$2.15. \begin{cases} 5x_1 - x_2 = 2, \\ 3x_1 + 2x_2 = 9. \end{cases}$$

Завдання 3. Розв'язати систему рівнянь:

- а) методом Гаусса; б) за формулами Крамера; в) матричним методом.

$$3.1. \begin{cases} 2x_1 + x_2 + 3x_3 = 7, \\ 2x_1 + 3x_2 + x_3 = 1, \\ 3x_1 + 2x_2 + x_3 = 6. \end{cases}$$

$$3.2. \begin{cases} 2x_1 - x_2 + 2x_3 = 3, \\ x_1 + x_2 + 2x_3 = -4, \\ 4x_1 + x_2 + 4x_3 = -3. \end{cases}$$

$$3.3. \begin{cases} 3x_1 - 2x_2 + 4x_3 = 12, \\ 3x_1 + 4x_2 - 2x_3 = 6, \\ 2x_1 - x_2 - x_3 = -9. \end{cases}$$

$$3.4. \begin{cases} 8x_1 + 3x_2 - 6x_3 = -4, \\ x_1 + x_2 - x_3 = 2, \\ 4x_1 + x_2 - 3x_3 = -5. \end{cases}$$

$$3.5. \begin{cases} 3x_1 - x_2 + x_3 = 12, \\ x_1 + 2x_2 + 4x_3 = 6, \\ 5x_1 + x_2 + 2x_3 = 3. \end{cases}$$

$$3.6. \begin{cases} 2x_1 - x_2 + 3x_3 = -4, \\ x_1 + 3x_2 - x_3 = 11, \\ x_1 - 2x_2 + 2x_3 = -7. \end{cases}$$

$$3.7. \begin{cases} 4x_1 + x_2 - 3x_3 = 9, \\ x_1 + x_2 - x_3 = -2, \\ 8x_1 + 3x_2 - 6x_3 = 12. \end{cases}$$

$$3.8. \begin{cases} 3x_1 - x_2 + x_3 = 9, \\ 5x_1 + x_2 + 2x_3 = 11, \\ x_1 + 2x_2 + 4x_3 = 19. \end{cases}$$

$$3.9. \begin{cases} 2x_1 + 3x_2 + x_3 = 4, \\ 2x_1 + x_2 + 3x_3 = 0, \\ 3x_1 + 2x_2 + x_3 = 1. \end{cases}$$

$$3.10. \begin{cases} 4x_1 + x_2 + 4x_3 = 19, \\ 2x_1 - x_2 + 2x_3 = 11, \\ x_1 + x_2 + 2x_3 = 8. \end{cases}$$

$$\mathbf{3.11.} \begin{cases} 3x_1 + 4x_2 - 2x_3 = 11, \\ 2x_1 - x_2 - x_3 = 4, \\ 3x_1 - 2x_2 + 4x_3 = -11. \end{cases}$$

$$\mathbf{3.13.} \begin{cases} x_1 - 2x_2 + 3x_3 = 14, \\ 2x_1 + 3x_2 - 4x_3 = -16, \\ 3x_1 - 2x_2 - 5x_3 = -8. \end{cases}$$

$$\mathbf{3.15.} \begin{cases} 7x_1 + 4x_2 - x_3 = 13, \\ 3x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 3, \\ 2x_1 - 3x_2 + x_3 = -10. \end{cases}$$

$$\mathbf{3.12.} \begin{cases} 2x_1 + 3x_2 + x_3 = 12, \\ 2x_1 + x_2 + 3x_3 = 16, \\ 3x_1 + 2x_2 + x_3 = 8. \end{cases}$$

$$\mathbf{3.14.} \begin{cases} x_1 + 5x_2 - 6x_3 = -15, \\ 3x_1 + x_2 + 4x_3 = 13, \\ 2x_1 - 3x_2 + x_3 = 9. \end{cases}$$

Векторна алгебра

Завдання 4. Дано вектори $\vec{a}$ та $\vec{b}$. Знайти: 1) $\vec{a} + \vec{b}$; 2) $\vec{a} - \vec{b}$;

3) $|\vec{a} + \vec{b}|$; 4) скалярний добуток $\vec{a} \cdot \vec{b}$; 5) векторний добуток $\vec{a} \times \vec{b}$.

4.1. $\vec{a} = (3; -2; 1)$, $\vec{b} = (-5; 4; 2)$.

4.2. $\vec{a} = (-4; -1; 3)$, $\vec{b} = (2; -4; 1)$.

4.3. $\vec{a} = (-3; 2; 4)$, $\vec{b} = (1; -3; 5)$.

4.4. $\vec{a} = (2; -1; 4)$, $\vec{b} = (3; -1; 5)$.

4.5. $\vec{a} = (-6; 2; 3)$, $\vec{b} = (2; 1; -4)$.

4.6. $\vec{a} = (2; 3; -2)$, $\vec{b} = (1; 2; -4)$.

4.7. $\vec{a} = (3; -5; 2)$, $\vec{b} = (-2; 3; 1)$.

4.8. $\vec{a} = (-4; 2; -3)$, $\vec{b} = (1; -4; 1)$.

4.9. $\vec{a} = (4; -3; 5)$, $\vec{b} = (2; -5; 1)$.

4.10. $\vec{a} = (1; -4; 5)$, $\vec{b} = (2; 1; 6)$.

4.11. $\vec{a} = (-1; 2; -3)$, $\vec{b} = (-2; 4; -3)$.

4.12. $\vec{a} = (2; -4; 5)$, $\vec{b} = (1; -2; 2)$.

4.13. $\vec{a} = (3; -2; 3)$, $\vec{b} = (-1; 5; -2)$.

4.14. $\vec{a} = (4; -1; 3)$, $\vec{b} = (2; -3; 3)$.

4.15. $\vec{a} = (1; -2; 3)$, $\vec{b} = (1; 1; 3)$.

Завдання 5. Дано координати вершин трикутника $A_1A_2A_3$.

Знайти кут $A_1A_2A_3$.

5.1. $A_1(3; 1; 2)$, $A_2(5; 0; -1)$, $A_3(0; 3; 6)$.

5.2. $A_1(3; 1; 4)$, $A_2(-1; 6; 1)$, $A_3(-1; 1; 6)$.

5.3. $A_1(3; 3; 9)$, $A_2(6; 9; 1)$, $A_3(1; 7; 3)$.

5.4. $A_1(2; 4; 3)$, $A_2(7; 6; 3)$, $A_3(4; 9; 3)$.

5.5. $A_1(9; 5; 5)$, $A_2(-3; 7; 1)$, $A_3(5; 7; 8)$.

5.6. $A_1(0; 7; 1)$, $A_2(4; 1; 5)$, $A_3(4; 6; 3)$.

5.7. $A_1(5; 5; 4)$, $A_2(3; 8; 4)$, $A_3(3; 5; 10)$.

5.8. $A_1(6; 1; 1)$, $A_2(4; 6; 6)$, $A_3(4; 2; 0)$.

5.9. $A_1(7; 5; 3)$, $A_2(9; 4; 4)$, $A_3(4; 5; 7)$.

5.10. $A_1(6; 6; 2)$, $A_2(5; 4; 7)$, $A_3(2; 4; 7)$.

5.11. $A_1(-4; 6; 4)$, $A_2(2; 1; 5)$, $A_3(-1; -2; 2)$.

5.12. $A_1(2; -1; 9)$, $A_2(1; 1; 5)$, $A_3(7; 3; 1)$.

5.13. $A_1(1; -2; 2), A_2(-1; -3; 4), A_3(5; 5; -1)$.

5.14. $A_1(1; 1; 3), A_2(7; 1; 1), A_3(4; 1; -1)$.

5.15. $A_1(-3; 1; -2), A_2(2; 0; -1), A_3(3; 4; -5)$.

Завдання 6. Дано координати вершин піраміди $A_1A_2A_3A_4$.

Знайти площину грані $A_1A_2A_3$ та об'єм піраміди.

6.1. $A_1(7; 0; 3), A_2(3; 0; -1), A_3(3; 0; 5), A_4(4; 3; -2)$.

6.2. $A_1(1; -1; 6), A_2(2; 5; -2), A_3(-3; 3; 3), A_4(4; 1; 5)$.

6.3. $A_1(3; 6; 1), A_2(6; 1; 4), A_3(3; -6; 10), A_4(7; 5; 4)$.

6.4. $A_1(1; 1; 3), A_2(4; 1; 6), A_3(6; 4; 1), A_4(0; 5; 6)$.

6.5. $A_1(4; 4; 5), A_2(10; 2; 3), A_3(-3; 5; 4), A_4(6; -2; 2)$.

6.6. $A_1(-1; 2; 5), A_2(-4; 6; 4), A_3(2; 1; 5), A_4(-1; -2; 2)$.

6.7. $A_1(2; -1; 9), A_2(1; 1; 5), A_3(7; 3; 1), A_4(2; 6; -2)$.

6.8. $A_1(1; -2; 2), A_2(-1; -3; 4), A_3(5; 5; -1), A_4(2; 4; -5)$.

6.9. $A_1(1; 1; 3), A_2(7; 1; 1), A_3(2; 2; 2), A_4(4; 1; -1)$.

6.10. $A_1(-3; 1; -2), A_2(2; 0; -1), A_3(0; -2; 6), A_4(3; 4; -5)$.

6.11. $A_1(1; 8; 2), A_2(5; 2; 6), A_3(5; 7; 4), A_4(4; 10; 9)$.

6.12. $A_1(6; 6; 5), A_2(4; 9; 5), A_3(4; 6; 11), A_4(6; 9; 3)$.

6.13. $A_1(7; 2; 2), A_2(-5; 7; -7), A_3(5; -3; 1), A_4(2; 3; 7)$.

6.14. $A_1(8; -6; 4), A_2(10; 5; -5), A_3(5; 6; -8), A_4(8; 10; 7)$.

6.15. $A_1(1; -2; 7), A_2(4; 2; 10), A_3(2; 3; 5), A_4(5; 3; 7)$.

Аналітична геометрія

Завдання 7. Дано координати вершин трикутника ABC .
Знайти: 1) рівняння сторони AB ; 2) рівняння висоти CH ;
3) рівняння медіані BM ; 4) точку перетину медіані BM і висоти CH .

7.1. $A(7; 3), B(3; -1), C(3; 5)$.

7.2. $A(1; -1), B(2; 5), C(-3; 3)$.

7.3. $A(3; 6), B(6; 1), C(3; -6)$.

7.4. $A(1; 3), B(1; 6), C(6; 2)$.

7.5. $A(4; 5), B(2; 3), C(-3; 4)$.

7.6. $A(-1; 2), B(-4; 6), C(2; 1)$.

7.7. $A(2; -1), B(1; 5), C(3; 1)$.

7.8. $A(1; -2), B(-1; -3), C(5; -1)$.

7.9. $A(1; 3), B(7; 1), C(2; -2)$.

7.10. $A(3; 2), B(5; -1), C(0; 6)$.

7.11. $A(2; 3), B(-2; 5), C(-2; -1)$.

7.12. $A(2; 3), B(-1; 4), C(-3; 2)$.

7.13. $A(3; -2), B(2; -3), C(-5; -2)$.

7.14. $A(-3; 1), B(-5; 2), C(1; -1)$.

7.15. $A(-3;-2), B(2;-2), C(1;4)$.

Завдання 8. Дано координати вершин піраміди $A_1A_2A_3A_4$.

Знайти: 1) довжину сторони A_1A_2 ; 2) рівняння прямої A_1A_2 ;

3) рівняння площини $A_1A_2A_3$; 4) рівняння висоти A_4O .

8.1. $A_1(4;2;5), A_2(0;7;2), A_3(0;2;7), A_4(1;5;0)$.

8.2. $A_1(4;4;10), A_2(4;10;2), A_3(2;8;4), A_4(9;6;9)$.

8.3. $A_1(4;6;5), A_2(6;9;4), A_3(2;10;10), A_4(7;5;9)$.

8.4. $A_1(3;5;4), A_2(8;7;4), A_3(5;10;4), A_4(4;7;8)$.

8.5. $A_1(10;6;6), A_2(-2;8;2), A_3(6;8;9), A_4(7;10;3)$.

8.6. $A_1(1;8;2), A_2(5;2;6), A_3(5;7;4), A_4(4;10;9)$.

8.7. $A_1(6;6;5), A_2(4;9;5), A_3(4;6;11), A_4(6;9;3)$.

8.8. $A_1(7;2;2), A_2(5;7;7), A_3(5;3;1), A_4(2;3;7)$.

8.9. $A_1(8;6;4), A_2(10;5;5), A_3(5;6;8), A_4(8;10;7)$.

8.10. $A_1(7;7;3), A_2(6;5;8), A_3(3;5;8), A_4(8;4;1)$.

8.11. $A_1(4;2;5), A_2(0;7;1), A_3(0;2;7), A_4(1;5;0)$.

8.12. $A_1(4;4;10), A_2(7;10;2), A_3(2;8;4), A_4(9;6;9)$.

8.13. $A_1(4;6;5), A_2(6;9;4), A_3(2;10;10), A_4(7;5;9)$.

8.14. $A_1(3;5;4), A_2(8;7;4), A_3(5;10;4), A_4(4;7;8)$.

8.15. $A_1(1;8;2), A_2(5;2;6), A_3(5;7;4), A_4(4;10;9)$.

Завдання 9. Записати канонічне рівняння кривої другого порядку та знайти її параметри.

9.1. $9y^2 - 16x^2 + 32x - 18y + 137 = 0$.

9.2. $25x^2 + 16y^2 + 150x - 64y - 111 = 0$.

9.3. $16x^2 - 32x + 36y - 164 = 0$.

9.4. $9x^2 - 4y^2 - 18x - 16y - 43 = 0$.

9.5. $x^2 + 16y^2 - 4x + 32y + 4 = 0$.

9.6. $9y^2 - 4x^2 + 24x + 18y - 63 = 0$

9.7. $x^2 + 9y^2 + 4x - 54y + 76 = 0$.

9.8. $36x^2 + 49y^2 + 72x - 294y - 1287 = 0$.

9.9. $4y^2 - x^2 - 6x - 16y - 29 = 0$.

9.10. $4x^2 + y^2 + 24x + 2y - 63 = 0$.

9.11. $9y^2 - 15x - 36y - 9 = 0$.

9.12. $25x^2 - 9y^2 + 50x + 72y - 344 = 0$.

9.13. $x^2 - 9y^2 + 8x + 54y - 74 = 0$.

9.14. $9x^2 + 4y^2 + 36x - 24y + 36 = 0$.

9.15. $16x^2 - 64x + 15y - 161 = 0$.

Завдання 10. Побудувати криву в полярній системі координат.

$$10.1. \rho = \sin \varphi + \frac{1}{2}.$$

$$10.2. \rho = 3 \sin \left(\varphi + \frac{\pi}{3} \right).$$

$$10.3. \rho = 2 \cos \varphi - \frac{1}{2}.$$

$$10.4. \rho = 2 \cos \left(\varphi - \frac{\pi}{4} \right).$$

$$10.5. \rho = 3 \sin \left(\varphi - \frac{\pi}{3} \right).$$

$$10.6. \rho = -\sin \left(\varphi + \frac{\pi}{4} \right).$$

$$10.7. \rho = -\cos \left(\varphi - \frac{\pi}{6} \right).$$

$$10.8. \rho = \frac{3}{2} \sin \varphi - 1.$$

$$10.9. \rho = 5 \cos \left(\frac{\pi}{3} - \varphi \right).$$

$$10.10. \rho = 4 \sin \varphi - 2.$$

$$10.11. \rho = 2 \sin \left(\frac{\pi}{6} - \varphi \right).$$

$$10.12. \rho = 3 \cos \left(\varphi + \frac{\pi}{6} \right).$$

$$10.13. \rho = 2 - 3 \sin \varphi.$$

$$10.14. \rho = 4 \cos \left(\varphi - \frac{\pi}{3} \right).$$

$$10.15. \rho = 5 \cos \left(\varphi + \frac{\pi}{4} \right).$$

Вступ до аналізу

Завдання 11. Знайти область визначення функції.

$$11.1. y = \frac{x-6}{x^2 - 3x + 2}.$$

$$11.2. y = \frac{\sqrt{3-x}}{9+4x^2}.$$

$$11.3. \quad y = \frac{2\cos x}{\sqrt[3]{x+2}}.$$

$$11.4. \quad y = x \ln(4 - x^2).$$

$$11.5. \quad y = x - \frac{5}{\sqrt{1-x}}.$$

$$11.6. \quad y = \frac{x^2}{\cos x - 1,5}.$$

$$11.7. \quad y = \frac{\sin x}{2^x - 4}.$$

$$11.8. \quad y = \frac{2^x}{27 + x^3}.$$

$$11.9. \quad y = \frac{\sqrt{x}}{x^2 - 4}.$$

$$11.10. \quad y = \frac{x+4}{\ln x}.$$

$$11.11. \quad y = \frac{x^2 - 4}{\frac{\pi}{4} - \operatorname{arctg} x}.$$

$$11.12. \quad y = \frac{\sqrt{x+2}}{3^x - 1}.$$

$$11.13. \quad y = \frac{2x-5}{8-x^3}.$$

$$11.14. \quad y = \frac{\sqrt{x+3}}{x^2 - 9}.$$

$$11.15. \quad y = \frac{x+4}{\log_2 x + 1}.$$

Завдання 12. Обчислити значення функції $f(x)$ у точках x_1 та x_2 .

$$12.1. \quad f(x) = 3x^2 - 2x - 3, \quad x_1 = -2, x_2 = 4.$$

$$12.2. \quad f(x) = 5x^2 - 3x + 1, \quad x_1 = -1, x_2 = 3.$$

$$12.3. \quad f(x) = 5 + 3x - 2x^2, \quad x_1 = -3, x_2 = 2.$$

$$12.4. \quad f(x) = 2x^2 + x - 3, \quad x_1 = -3, x_2 = 2.$$

$$12.5. \quad f(x) = x^2 + 6x - 1, \quad x_1 = -2, x_2 = 4.$$

$$12.6. \quad f(x) = 3x^2 + x - 4, \quad x_1 = -2, x_2 = 1.$$

$$12.7. f(x) = 3 + 2x - x^2, \quad x_1 = -2, x_2 = 5.$$

$$12.8. f(x) = x^2 + 4x - 3, \quad x_1 = -4, x_2 = 3.$$

$$12.9. f(x) = 4x^2 - 5x + 2, \quad x_1 = -3, x_2 = 1.$$

$$12.10. f(x) = 3x^2 + x - 5, \quad x_1 = -3, x_2 = 2.$$

$$12.11. f(x) = 2x^2 + 3x - 8, \quad x_1 = -1, x_2 = 3.$$

$$12.12. f(x) = 4 + x - 2x^2, \quad x_1 = -3, x_2 = 2.$$

$$12.13. f(x) = 2 + 4x - 3x^2, \quad x_1 = -2, x_2 = 4.$$

$$12.14. f(x) = 3x^2 - 5x + 4, \quad x_1 = -2, x_2 = 4.$$

$$12.15. f(x) = 4x^2 + 2x - 3, \quad x_1 = -1, x_2 = 3.$$

Завдання 13. Знайти границю, не використовуючи правила Лопіталя.

$$13.1. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{3x^2 + x - 2}{x^2 - 2x - 3}.$$

$$13.2. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x^2 - 5x + 2}{2x^2 - x - 1}.$$

$$13.3. \lim_{x \rightarrow 5} \frac{2x^2 - 17x + 35}{x^2 - x - 20}.$$

$$13.4. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{4x^2 + x - 5}{x^2 + x - 2}.$$

$$13.5. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{5x^2 + 4x - 1}{x^2 - 6x - 7}.$$

$$13.6. \lim_{x \rightarrow 2} \frac{4x^2 - 7x - 2}{x^2 - 7x + 10}.$$

$$13.7. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 4x + 3}{x^2 - 2x - 3}.$$

$$13.8. \lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2 + x - 6}{2x^2 + 3x - 9}.$$

$$13.9. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{3x^2 - 2x - 5}{x^2 + 5x + 4}.$$

$$13.10. \lim_{x \rightarrow 5} \frac{3x^2 - 14x - 5}{2x^2 - 9x - 5}.$$

$$13.11. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2x^2 - 5x + 3}{x^2 - 7x + 6}.$$

$$13.13. \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + x - 2}{3x^2 + 4x - 4}.$$

$$13.15. \lim_{x \rightarrow 5} \frac{3x^2 - 14x - 5}{2x^2 - 9x - 5}.$$

$$13.12. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{2x^2 - 5x - 3}{x^2 - x - 6}.$$

$$13.14. \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x^2 - 3x - 2}{x^2 + 3x - 10}.$$

Завдання 14. Знайти границю, не використовуючи правила Лопіталя.

$$14.1. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 - x + 1}{x^3 + 2x - 4}.$$

$$14.3. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 3x - 3}{-5x^2 + x + 2}.$$

$$14.5. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6x^3 - 4x + 1}{2x^3 + 2x - 4}.$$

$$14.7. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 - x + 1}{-3x^3 + 4x + 14}.$$

$$14.9. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 - 3x + 1}{-3x^3 + 2x - 5}.$$

$$14.11. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5x^3 + 3x + 1}{4x^3 + 2x^2 - 5}.$$

$$14.13. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 - 3x + 5}{3x^3 + x - 2}.$$

$$14.15. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{7x^3 - 5x + 1}{4x^3 + 3x - 2}.$$

$$14.2. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-3x^2 + 4x - 3}{4x^2 - x - 6}.$$

$$14.4. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5x^3 - 7x - 1}{x^4 - 6x + 1}.$$

$$14.6. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^5 + 4x - 3}{4x^5 - x + 6}.$$

$$14.8. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-4x^4 - 7x - 1}{9x^3 - 6x + 12}.$$

$$14.10. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^5 + 4x + 7}{4x^4 - 3x - 6}.$$

$$14.12. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^2 + 5x - 3}{-3x^2 + x - 2}.$$

$$14.14. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x^3 - 6x + 1}{x^4 - 3x + 1}.$$

Завдання 15. Знайти границю, не використовуючи правила Лопіталя.

$$15.1. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{\sqrt{4-3x}-1}.$$

$$15.2. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+3x} - \sqrt{1-2x}}{x+x^2}.$$

$$15.3. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{4-3x^2}-1}{x^2+x}.$$

$$15.4. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{2x+3}-3}{x-3}.$$

$$15.5. \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{2x+1}-3}{x-4}.$$

$$15.6. \lim_{x \rightarrow 5} \frac{\sqrt{4+x}-3}{x^2-25}.$$

$$15.7. \lim_{x \rightarrow -2} \frac{\sqrt{2-x}-2}{x+2}.$$

$$15.8. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{4+x}-2}{x-2x^2}.$$

$$15.9. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{4+x}-2}{5x}.$$

$$15.10. \lim_{x \rightarrow 5} \frac{x-5}{\sqrt{x-1}-2}.$$

$$15.11. \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2-4}{\sqrt{6-x}-2}.$$

$$15.12. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{4+3x}-\sqrt{2+x}}{x+x^2}.$$

$$15.13. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{6+x}-3}{x^2-9}.$$

$$15.14. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2-1}{\sqrt{2x+3}-1}.$$

$$15.15. \lim_{x \rightarrow -4} \frac{x+4}{\sqrt{2x+9}-1}.$$

Завдання 16. Знайти границю, скориставшись першою визначеною границею.

$$16.1. \lim_{x \rightarrow 0} \sin 4x \cdot \operatorname{ctg} 5x.$$

$$16.2. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1-\cos 6x}{\sin^2 2x}.$$

$$16.3. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cdot \sin 2x}{\operatorname{tg}^2 3x}.$$

$$16.4. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{arctg} 5x}{\sin 2x}.$$

$$16.5. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \operatorname{arctg} 4x}{\sin^2 2x}.$$

$$16.6. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 4x}{x \cdot \operatorname{tg} 2x}.$$

$$16.7. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}^2 5x}{1 - \cos 3x}.$$

$$16.8. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} 7x}{\arcsin 4x}.$$

$$16.9. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - \cos^3 x}{2x^2}.$$

$$16.10. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin^2 3x}{4x \cdot \operatorname{tg} 2x}.$$

$$16.11. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 8x}{\operatorname{tg} 3x}.$$

$$16.12. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos 8x}{\sin^2 5x}.$$

$$16.13. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cdot \sin 3x}{\arcsin^2 5x}.$$

$$16.14. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 4x}{x \cdot \operatorname{tg} 2x}.$$

$$16.15. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \arcsin 5x}{\sin^2 4x}.$$

Завдання 17. Знайти границю, скориставшись другою визначеною границею.

$$17.1. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+5}{x-4} \right)^{2x}.$$

$$17.2. \lim_{x \rightarrow 2} (3x-5)^{\frac{1}{2-x}}.$$

$$17.3. \lim_{x \rightarrow 1} (3-2x)^{\frac{3}{x-1}}.$$

$$17.4. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+1}{2x-1} \right)^{3x-1}.$$

$$17.5. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{3x-2}{3x+5} \right)^{3x+2}.$$

$$17.6. \lim_{x \rightarrow 3} (3x-8)^{\frac{2}{x-3}}.$$

$$17.7. \lim_{x \rightarrow 1} (2x-1)^{\frac{x}{x-1}}.$$

$$17.8. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x-1}{x+3} \right)^{2x+3}.$$

$$17.9. \lim_{x \rightarrow 2} (2x-3)^{\frac{5x}{x-2}}.$$

$$17.10. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{3x-2}{3x+1} \right)^{2x}.$$

$$17.11. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+1}{2x+3} \right)^{3x-2}.$$

$$17.12. \lim_{x \rightarrow 3} (3x-8)^{\frac{1}{x-3}}.$$

$$17.13. \lim_{x \rightarrow 2} (5-2x)^{\frac{3}{x-2}}.$$

$$17.14. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x-2}{x+3} \right)^{2x-1}.$$

$$17.15. \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{4x-2}{4x+7} \right)^{2x}.$$

Завдання 18. Задано два комплексних числа z_1 та z_2 .

Виконати дії: 1) $z_1 + z_2$; 2) $z_1 - \bar{z}_2$; 3) $z_1 \cdot z_2$; 4) $\frac{z_1}{z_2}$; 5) $|z_1|^3$.

$$18.1. z_1 = 1 - 2i, \quad z_2 = 3 + i.$$

$$18.2. z_1 = 3 + i, \quad z_2 = 1 - 2i.$$

$$18.3. z_1 = 4 - 3i, \quad z_2 = 2 + i.$$

$$18.4. z_1 = -1 + 3i, \quad z_2 = 4 - i.$$

$$18.5. z_1 = 3 + 2i, \quad z_2 = 1 - 3i.$$

$$18.6. z_1 = 4 - 3i, \quad z_2 = 2 + 2i.$$

$$18.7. z_1 = -2 - 3i, \quad z_2 = 1 + 3i.$$

$$18.8. z_1 = 4 + i, \quad z_2 = 3 + 2i.$$

$$18.9. z_1 = -2 - 3i, \quad z_2 = 1 + 2i.$$

$$18.10. z_1 = -1 + i, \quad z_2 = -3 - i.$$

$$18.11. z_1 = 4 + 5i, \quad z_2 = 3 - i.$$

$$18.12. z_1 = 2 + 3i, \quad z_2 = -1 - i.$$

$$18.13. z_1 = 5 + 4i, \quad z_2 = 2 + 3i.$$

$$18.14. z_1 = -3 + 5i, \quad z_2 = 4 + i.$$

$$18.15. z_1 = -4 + i, \quad z_2 = -3 - i.$$

Завдання 19. Записати комплексне число z :

- 1) в алгебраїчній формі; 2) в тригонометричній формі;
- 3) в показниковій формі. Знайти z^5 та $\sqrt{z}$.

$$19.1. z = \frac{2}{1 - \sqrt{3}i}.$$

$$19.2. z = \frac{2}{1+i}.$$

$$19.3. z = \frac{-2}{\sqrt{3}-i}.$$

$$19.4. z = \frac{8}{\sqrt{2}-\sqrt{2}i}.$$

$$19.5. z = \frac{2\sqrt{2}}{-1+i}.$$

$$19.6. z = \frac{4}{\sqrt{3}+i}.$$

$$19.7. z = \frac{-3}{1+\sqrt{3}i}.$$

$$19.8. z = \frac{4}{\sqrt{2}+\sqrt{2}i}.$$

$$19.9. z = \frac{1}{-1-i}.$$

$$19.10. z = -\frac{2}{-1+\sqrt{3}i}.$$

$$19.11. z = \frac{-8}{1+i}.$$

$$19.12. z = \frac{4}{-1+\sqrt{3}-i}.$$

$$19.13. z = \frac{6}{-\sqrt{3}+i}.$$

$$19.14. z = \frac{2}{-\sqrt{2}+\sqrt{2}i}.$$

$$19.15. z = \frac{2}{-1-\sqrt{3}i}.$$

Диференціальнечислення

Завдання 20. Продиференціювати задану функцію.

$$20.1. y = 2x^3 + 4\sqrt{x^7} - \operatorname{tg} x.$$

$$20.2. \quad y = \frac{4}{x} - 3\sqrt[3]{x^2} + 3 \sin x.$$

$$20.3. \quad y = 3x^2 + 8\sqrt[4]{x} - 5 \operatorname{arctg} x.$$

$$20.4. \quad y = \frac{1}{4}x^4 - 2\sqrt{x} + \arcsin x.$$

$$20.5. \quad y = \frac{5}{x^3} + 6\sqrt[3]{x} - 7 \log_2 x.$$

$$20.6. \quad y = \frac{2}{x^6} + 10\sqrt[5]{x} - 3e^x.$$

$$20.7. \quad y = 2x^7 + 8\sqrt[4]{x^3} - \cos x.$$

$$20.8. \quad y = \frac{8}{x} + 4\sqrt{x^3} + 2 \ln x.$$

$$20.9. \quad y = \frac{1}{2x^4} - 5\sqrt[5]{x^2} + 6 \sin x.$$

$$20.10. \quad y = \frac{x^4}{2} + 6\sqrt[3]{x^2} - 3 \cos x.$$

$$20.11. \quad y = \frac{2}{x^3} + 5\sqrt[5]{x^2} - 2 \arccos x.$$

$$20.12. \quad y = \frac{1}{3x} - 9\sqrt[3]{x^4} - 5 \cdot 4^x.$$

$$20.13. \quad y = \frac{2}{5}x^5 + 8\sqrt[4]{x} - 3 \operatorname{arcctg} x.$$

$$20.14. \quad y = \frac{1}{2}x^4 + 6\sqrt[6]{x^2} - 4 \log_3 x.$$

$$20.15. \quad y = 7x^3 + 3\sqrt{x^5} - 3^x.$$

Завдання 21. Продиференціювати задану функцію.

21.1. $y = \sqrt[4]{3x^2 + 5x - 4}.$

21.2. $y = \cos(4x^2 + 3x - 2).$

21.3. $y = \operatorname{ctg}(2x^2 + x - 4).$

21.4. $y = \ln(2x^2 - 3x + 5).$

21.5. $y = \sqrt{x^3 - 4x + 5}.$

21.6. $y = \operatorname{tg}(3x^2 + x - 2).$

21.7. $y = \arctg(2x^2 - 1).$

21.8. $y = 3^{2x^3 - 4x + 3}.$

21.9. $y = \sqrt[5]{(2x^2 - 4x + 5)^2}.$

21.10. $y = \arccos(3x^2 + 5).$

21.11. $y = \log_3(2x^2 - 4x + 3).$

21.12. $y = 2e^{4x^2 + 3x - 2}.$

21.13. $y = \sqrt[3]{(2x^2 + 5x - 3)^2}.$

21.14. $y = \sin(2x^2 - 3x + 5).$

21.15. $y = \log_4(x^2 + 2x + 7).$

Завдання 22. Продиференціювати задану функцію.

22.1. $y = 3^x \ln(4x - 3).$

22.2. $y = \frac{e^{5x}}{2x^2 - 3}.$

22.3. $y = x^4 \cos(2x^2 - 5).$

22.4. $y = \frac{\operatorname{ctg} x}{\ln(2x + 3)}.$

22.5. $y = e^{-2x^2} \operatorname{arcctg} x.$

22.6. $y = \frac{\sin(3x + 2)}{\ln x}.$

22.7. $y = \cos x \cdot \ln(2x - 3).$

22.8. $y = \frac{\operatorname{tg} x}{\ln(2x - 1)}.$

22.9. $y = \frac{e^{\cos x}}{3x^2 - 4}.$

22.10. $y = \frac{\ln x}{\sin(4x + 3)}.$

$$22.11. \quad y = 3^{\sin x} (4x - 3).$$

$$22.12. \quad y = \frac{7^{5x}}{2x^2 - 3}.$$

$$22.13. \quad y = \frac{4^{-x}}{2x^2 - 5}.$$

$$22.14. \quad y = \frac{\operatorname{arctg} x}{\ln(2x + 3)}.$$

$$22.15. \quad y = \frac{\operatorname{arcctg} 6x}{7x^3 - 3x + 2}.$$

Завдання 23. Продиференціювати задану функцію.

$$23.1. \quad y = x^{\sin x}.$$

$$23.2. \quad y = (\sin x)^{2x}.$$

$$23.3. \quad y = x^{\operatorname{arctg} x}.$$

$$23.4. \quad y = (\cos x)^{\sqrt{x}}.$$

$$23.5. \quad y = (\ln x)^{\operatorname{tg} x}.$$

$$23.6. \quad y = (\arcsin x)^x.$$

$$23.7. \quad y = x^{\arccos x}.$$

$$23.8. \quad y = (\operatorname{ctg} x)^{\sqrt{x}}.$$

$$23.9. \quad y = (\sqrt{x-1})^{\sin x}.$$

$$23.10. \quad y = (\ln x)^{x^2-3}.$$

$$23.11. \quad y = (\operatorname{tg} x)^x.$$

$$23.12. \quad y = (\log_2 x)^{2x}.$$

$$23.13. \quad y = x^{\sqrt{x}}.$$

$$23.14. \quad y = x^{e^x}.$$

$$23.15. \quad y = (\arccos x)^x.$$

Завдання 24. Знайти похідну функції $y(x)$, що задана неявно рівнянням.

$$24.1. \quad x^3 + y^2 - 3xy = 0.$$

$$24.2. \quad x - y = \cos(xy).$$

$$24.3. \quad y \sin x - \cos(x - y) = 0.$$

$$24.4. \quad y \ln y = x.$$

$$24.5. \quad x^4 + y^4 = 3x^2y^2.$$

$$24.6. \quad x^3 + xy^2 - y = 4x.$$

$$24.7. \quad y = 1 + xe^y.$$

$$24.8. \quad \ln y - \frac{y}{x} = 7.$$

$$24.9. \quad \sin y = xy^2 + 5.$$

$$24.10. \quad y - \cos(x - y) = 0.$$

$$24.11. \quad x^4 + y^3 + \sin x = 0.$$

$$24.12. \quad x - y = \sqrt{xy}.$$

$$24.13. \quad y^2 \sin x - \cos x = e^y.$$

$$24.14. \quad x \log_3 y = x^4 - 3xy.$$

$$24.15. \quad x^3 + y^4 = 3xy^3.$$

Завдання 25. Знайти похідну вказаного порядку.

$$25.1. \quad y = x \cos x^2, \quad y''' - ?$$

$$25.2. \quad y = (5x - 1) \ln^2 x, \quad y''' - ?$$

$$25.3. \quad y = (4x^3 + 5)e^{2x+1}, \quad y^{IV} - ?$$

$$25.4. \quad y = (x^2 + 3) \ln(x - 3), \quad y^{IV} - ?$$

$$25.5. \quad y = \frac{\sin 2x}{x}, \quad y''' - ?$$

$$25.6. \quad y = (4x + 3)2^{-x}, \quad y''' - ?$$

$$25.7. \quad y = x \ln(1 - 3x), \quad y^{IV} - ?$$

$$25.8. \quad y = \frac{\log_3 x}{x^2}, \quad y''' - ?$$

$$25.9. \quad y = \frac{\ln(x - 2)}{x - 2}, \quad y^V - ?$$

$$25.10. \quad y = \frac{\ln x}{x^5}, \quad y''' - ?$$

$$25.11. \quad y = x^2 \cos x, \quad y''' - ?$$

$$25.12. \quad y = (5x^3 - 1) \ln x, \quad y'' - ?$$

$$25.13. \quad y = (2x^2 - 3)e^{2x}, \quad y''' - ?$$

$$25.14. \quad y = (x^2 + 3)\sin x, \quad y'' - ?$$

$$25.15. \quad y = \frac{\cos 3x}{x}, \quad y'' - ?$$

Завдання 26. Знайти похідну функції $y(x)$, що задана параметрично.

$$26.1. \quad \begin{cases} x = \cos 2t, \\ y = \frac{2}{\cos^2 t}. \end{cases}$$

$$26.2. \quad \begin{cases} x = \sqrt{1-t^2}, \\ y = \frac{1}{t}. \end{cases}$$

$$26.3. \quad \begin{cases} x = e^t \cos t, \\ y = e^t \sin t. \end{cases}$$

$$26.4. \quad \begin{cases} x = \sqrt{t}, \\ y = \frac{1}{\sqrt{1-t}}. \end{cases}$$

$$26.5. \quad \begin{cases} x = \operatorname{tg} t, \\ y = \frac{1}{\sin 2t}. \end{cases}$$

$$26.6. \quad \begin{cases} x = \sqrt{t^3 - 1}, \\ y = \ln t. \end{cases}$$

$$26.7. \quad \begin{cases} x = t + \sin t, \\ y = 2 + \cos t. \end{cases}$$

$$26.8. \quad \begin{cases} x = \cos^2 t, \\ y = \operatorname{tg} t. \end{cases}$$

$$26.9. \quad \begin{cases} x = \sin t, \\ y = \ln \cos t. \end{cases}$$

$$26.10. \quad \begin{cases} x = e^t, \\ y = \arcsin t. \end{cases}$$

$$26.11. \begin{cases} x = \sin t, \\ y = \frac{2}{t}. \end{cases}$$

$$26.12. \begin{cases} x = \sqrt{1 - 4t^2}, \\ y = \operatorname{tg} 2t. \end{cases}$$

$$26.13. \begin{cases} x = \cos t, \\ y = e^t + 3t. \end{cases}$$

$$26.14. \begin{cases} x = \sqrt[3]{t^2}, \\ y = \operatorname{arctg} t. \end{cases}$$

$$26.15. \begin{cases} x = 3t^3 - 9t, \\ y = \arcsin t. \end{cases}$$

Завдання 27. Обчислити наближено значення функції $y = f(x)$ у точці x_0 , використовуючи диференціал функції.

$$27.1. y = \sqrt[3]{x}, \quad x_0 = 7,76.$$

$$27.2. y = \arcsin x, \quad x_0 = 0,08.$$

$$27.3. y = \sqrt{4x - 1}, \quad x_0 = 2,56.$$

$$27.4. y = x^6, \quad x_0 = 2,01.$$

$$27.5. y = \frac{1}{\sqrt{2x+1}}, \quad x_0 = 1,58.$$

$$27.6. y = \sqrt[3]{x^2}, \quad x_0 = 1,03.$$

$$27.7. y = x^{11}, \quad x_0 = 1,02.$$

$$27.8. y = \sqrt{4x - 3}, \quad x_0 = 1,78.$$

$$27.9. y = \sqrt{x^2 + x + 3}, \quad x_0 = 1,97.$$

$$27.10. y = x^5, \quad x_0 = 2,97.$$

$$27.11. y = \sqrt{x}, \quad x_0 = 8,87.$$

$$27.12. \quad y = \operatorname{arctg} x, \quad x_0 = 0,05.$$

$$27.13. \quad y = \sqrt{2x+1}, \quad x_0 = 3,92.$$

$$27.14. \quad y = x^4, \quad x_0 = 4,01.$$

$$27.15. \quad y = \sqrt[3]{3x-1}, \quad x_0 = 3,06.$$

Завдання 28. Знайти рівняння дотичної та нормалі до графіка функції $y = f(x)$ у точці з абсцисою x_0 .

$$28.1. \quad y = \frac{1+3x^2}{3+x^2}, \quad x_0 = 1.$$

$$28.2. \quad y = \frac{x}{x^2+1}, \quad x_0 = -2.$$

$$28.3. \quad y = 2x + \frac{1}{x}, \quad x_0 = 1.$$

$$28.4. \quad y = \frac{x^2+3}{x-4}, \quad x_0 = 2.$$

$$28.5. \quad y = \frac{x^2-3x+6}{x^2}, \quad x_0 = 3.$$

$$28.6. \quad y = \frac{x^3+2}{x^3-2}, \quad x_0 = 2.$$

$$28.7. \quad y = x^2 + 8\sqrt{x} - 32, \quad x_0 = 4.$$

$$28.8. \quad y = \sqrt[3]{x^2} - 20, \quad x_0 = -8.$$

$$28.9. \quad y = 8\sqrt[4]{x} - 70, \quad x_0 = 16.$$

$$28.10. \quad y = \frac{1+\sqrt{x}}{1-\sqrt{x}}, \quad x_0 = 4.$$

$$28.11. \quad y = \frac{x^2}{x^2 + 1}, \quad x_0 = -3.$$

$$28.12. \quad y = \frac{5x - x^2}{3 - 2x}, \quad x_0 = -1$$

$$28.13. \quad y = \frac{x^3}{2 + x^2}, \quad x_0 = 1.$$

$$28.14. \quad y = 5x + \frac{1}{x^2}, \quad x_0 = 2.$$

$$28.15. \quad y = \frac{5x + 6}{x^2}, \quad x_0 = -1.$$

Завдання 29. Знайти найбільше та найменше значення функції $y = f(x)$ на відрізку $[a, b]$.

$$29.1. \quad y = \left(\frac{x+1}{x} \right)^3, \quad x \in [1, 3].$$

$$29.2. \quad y = (x+2) \cdot e^{1-x}, \quad x \in [-2, 2].$$

$$29.3. \quad y = \ln(x^2 - 2x + 2), \quad x \in [0, 3].$$

$$29.4. \quad y = \frac{x^3 + 4}{x^2}, \quad x \in [1, 2].$$

$$29.5. \quad y = (x-1) \cdot e^x, \quad x \in [0, 3].$$

$$29.6. \quad y = x \cdot \ln x, \quad x \in \left[\frac{1}{e^2}, 1 \right].$$

$$29.7. \quad y = e^{4x-x^2}, \quad x \in [1, 3].$$

$$29.8. \quad y = (x+1) \cdot \sqrt[3]{x^2}, \quad x \in [-1, 3].$$

$$29.9. \quad y = x^3 + 6x - 4, \quad x \in [-2, 2].$$

$$29.10. \quad y = x^3 \cdot e^{1+x}, \quad x \in [-4, 0].$$

$$29.11. \quad y = \frac{x}{9-x^2}, \quad x \in [-2, 2].$$

$$29.12. \quad y = 2\sqrt{x} - x, \quad x \in [0, 4].$$

$$29.13. \quad y = x - 4\sqrt{x} + 5, \quad x \in [1, 9].$$

$$29.14. \quad y = x^3 - 3x + 1, \quad x \in \left[\frac{1}{2}, 2 \right].$$

$$29.15. \quad y = \frac{x-1}{x+2}, \quad x \in [0, 4].$$

Завдання 30. Знайти границю функції за допомогою правила Лопіталя.

$$30.1. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1 - x}{1 - \cos x}.$$

$$30.2. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{1 - \cos 6x}.$$

$$30.3. \lim_{x \rightarrow 0} \left(\operatorname{ctg} x - \frac{1}{x} \right).$$

$$30.4. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + e^{-x} - 2}{\ln \cos x}.$$

$$30.5. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln \cos(x-1)}{\ln x}.$$

$$30.6. \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{1-e^{-x}} \right).$$

$$30.7. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(x + \sqrt{1+x^2})}{x}.$$

$$30.8. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(e^x + e^{-x} - 1)}{x}.$$

$$30.9. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{\ln(1+x)}.$$

$$30.10. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(e^x + 1) - 2(e^x - 1)}{x^3}.$$

$$30.11. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{\operatorname{tg} x - x}.$$

$$30.12. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \cos x}{1 - \cos 3x}.$$

$$30.13. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cos x - \operatorname{tg} x}{x \sin x}.$$

$$30.14. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + \cos x - 2}{\ln \cos x}.$$

$$30.15. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln \cos(x-1)}{x-1}.$$

Завдання 31. Виконати загальне дослідження функції.

$$31.1. y = \frac{x^3}{2} - \frac{3}{2}x^2 - 12x + 3.$$

$$31.2. y = 2x^3 + 15x^2 + 36x - 5.$$

$$31.3. y = \frac{4}{3}x^3 + 2x^2 - 8x + 3.$$

$$31.4. y = x^3 + \frac{9}{2}x^2 - 12x + 5.$$

$$31.5. y = \frac{1}{3}x^3 + \frac{3}{4}x^2 - \frac{5}{2}x + 3.$$

$$31.6. y = x^3 + x^2 - 5x + 4.$$

$$31.7. y = 4x^3 - 9x^2 + 6x + 3.$$

$$31.8. y = \frac{2}{3}x^3 - 5x^2 + 8x + 3.$$

$$31.9. y = x^3 - 12x^2 + 21x + 5.$$

$$31.10. \quad y = \frac{5}{6}x^3 + \frac{5}{2}x^2 - 20x + 4.$$

$$31.11. \quad y = \frac{2x^3}{3} - 3x^2 - 20x + 3.$$

$$31.12. \quad y = 3x^3 + \frac{9}{2}x^2 - 18x + 27.$$

$$31.13. \quad y = 4x^3 - 3x^2 - 6x + 3.$$

$$31.14. \quad y = \frac{2}{3}x^3 + 7x^2 + 12x + 5.$$

$$31.15. \quad y = 5x^3 - 3x^2 - 9x + 2.$$

Завдання 32. Виконати загальне дослідження функцій.

$$32.1. \quad y = \frac{x^3}{2(x+1)^2}.$$

$$32.2. \quad y = \frac{5x}{4-x^2}.$$

$$32.3. \quad y = \frac{x^2-5}{x-3}.$$

$$32.4. \quad y = \frac{(x+1)^2}{x^2+1}.$$

$$32.5. \quad y = \frac{2x-1}{(x-1)^2}.$$

$$32.6. \quad y = \frac{3x+6}{x^2-4}.$$

$$32.7. \quad y = \frac{x^3}{x^2+1}.$$

$$32.8. \quad y = \frac{4x}{4+x^2}.$$

$$32.9. \quad y = \frac{5x}{4-x^2}.$$

$$32.10. \quad y = \frac{x^2-3x+2}{x+1}$$

$$32.11. \quad y = \frac{2-4x^2}{1-4x^2}.$$

$$32.12. \quad y = \frac{3x^2}{8-x^3}.$$

$$32.13. \ y = \frac{x^3}{3(x-1)^2}.$$

$$32.14. \ y = \frac{x^4}{x^3 - 1}.$$

$$32.15. \ y = \frac{x^3}{x^2 - x + 1}.$$

Завдання 33. Виконати загальне дослідження функції.

$$33.1. \ y = (2x+3)e^{-2x-2}.$$

$$33.2. \ y = 2 \ln \frac{x}{x+1} - 1.$$

$$33.3. \ y = (4-x)e^{x-3}.$$

$$33.4. \ y = x \ln x.$$

$$33.5. \ y = e^{\frac{1}{2-x}}.$$

$$33.6. \ y = \frac{\ln x}{x}.$$

$$33.7. \ y = \ln \left(1 - \frac{1}{x^2} \right).$$

$$33.8. \ y = (x+1)^2 e^{2x}.$$

$$33.9. \ y = x^2 - 2 \ln x.$$

$$33.10. \ y = xe^{\frac{1}{x}}.$$

$$33.11. \ y = x^2 e^{-\frac{x^2}{2}}.$$

$$33.12. \ y = x - \ln(1+x^2).$$

$$33.13. \ y = x^2 - 2 \ln x.$$

$$33.14. \ y = \ln \left(\frac{x}{x+2} \right) + 2.$$

$$33.15. \ y = \sqrt[3]{x} e^{\frac{2}{3x}}.$$

Загальне дослідження функцій

Загальне дослідження функцій доцільно виконувати за наступною **схемою**.

- 1.** Знаходимо область визначення функції і з'ясовуємо, чи має графік точки перетину з координатними осями. Досліджуємо функцію на парність та непарність.
- 2.** Досліджуємо графік функції на наявність асимпtot.
- 3.** Знаходимо похідну 1-го порядку і критичні точки 1-го роду (якщо вони існують). Визначаємо знак y' на інтервалах, які дістаємо в результаті розбиття області визначення функції критичними точками 1-го роду.
- 4.** Знаходимо похідну 2-го порядку і критичні точки 2-го роду (якщо вони існують). Визначаємо знак y'' на інтервалах, які дістаємо в результаті розбиття області визначення функції критичними точками 2-го роду.
- 5.** Критичні точки 1-го та 2-го роду вказуємо на координатній прямій. В результаті область визначення буде розбита на інтервали. Будуємо таблицю, в якій у першому рядку записуємо ці інтервали та критичні точки.

Інтервали та критичні точки (x)	
y'	
y''	
y	

- а) Використовуючи y' з'ясовуємо, на яких інтервалах функція зростає або спадає, та досліджуємо критичні точки 1-го роду на екстремуми.
- б) Використовуючи y'' , досліджуємо на інтервалах графік функції на опуклість та угнутість.

Результати досліджень в пунктах а) і б) заносимо до останнього рядка таблиці. Обчислюємо значення функції в точках екстремуму і знаходимо точки перегину.

6. Будуємо графік функції.

Приклад 1. Виконати загальне дослідження функції

$$y = 2x - \frac{3}{4}x^2 - \frac{1}{6}x^3.$$

- [1] а) Область визначення функції – $D = (-\infty; +\infty)$.
- б) Для знаходження точки перетину графіка функції з віссю Oy обчислимо значення функції у точці $x=0$:

$$y(0) = 2 \cdot 0 - \frac{3}{4} \cdot 0^2 - \frac{1}{6} \cdot 0^3 = 0.$$

Отже, графік функції перетинає вісь Oy у точці $y=0$, тобто проходить через початок координат – точку $O(0;0)$.

- в) Для знаходження точок перетину графіка функції з віссю Ox слід розв'язати рівняння $y(x)=0$:

$$2x - \frac{3}{4}x^2 - \frac{1}{6}x^3 = 0, \quad x \left(2 - \frac{3}{4}x - \frac{1}{6}x^2 \right) = 0, \text{ звідки}$$

$$x=0 \text{ або } 2 - \frac{3}{4}x - \frac{1}{6}x^2 = 0.$$

Корені квадратного рівняння:

$$x_1 = \frac{-9 - \sqrt{273}}{4} \approx -6,4; \quad x_2 = \frac{-9 + \sqrt{273}}{4} \approx 1,9.$$

Отже, графік функції перетинає вісь Ox у точках $x_1 \approx -6,4$, $x_2 \approx 1,9$ та у точці $x=0$ (початок координат).

г) Функція ні парна, ні непарна, оскільки $y(-x) \neq y(x)$ та $y(-x) \neq -y(x)$.

2 Дослідимо графік функції на наявність асимптот.

а) Рівняння похилих асимптот

$$y = kx + b, \quad (1)$$

де

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{y(x)}{x}, \quad b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (y(x) - kx), \quad (2)$$

якщо границі існують і скінченні.

Оскільки для заданої функції

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{y(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x - \frac{3}{4}x^2 - \frac{1}{6}x^3}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(2 - \frac{3}{4}x - \frac{1}{6}x^2 \right) = \infty,$$

то похилих асимптот графік функції не має.

б) Пряма $x = x_0$ є вертикальною асимптою графіка функції $y(x)$, якщо

$$\lim_{x \rightarrow x_0} y(x) = \infty. \quad (3)$$

Оскільки функція елементарна і область визначення функції є вся числова пряма, то вертикальних асимптом немає.

3 Знайдемо похідну 1-го порядку:

$$y' = \left(2x - \frac{3}{4}x^2 - \frac{1}{6}x^3 \right)' = 2 - \frac{3}{2}x - \frac{1}{2}x^2.$$

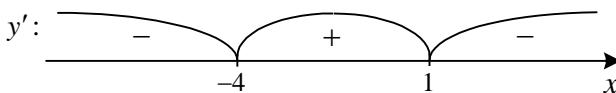
Критичні точки 1-го роду слід шукати серед точок, в яких: а) $y' = 0$; б) y' не існує.

а) $y' = 0: 2 - \frac{3}{2}x - \frac{1}{2}x^2 = 0,$ або $x^2 + 3x - 4 = 0,$ звідки $x = -4$ та $x = 1.$

б) y' не існує: таких точок немає, оскільки похідна визначена при будь-якому $x \in D.$

Отже, маємо дві критичні точки 1-го роду $x = -4, x = 1.$

Вказуємо критичні точки на координатній прямій і визначаємо знак y' на отриманих інтервалах:

(наприклад, $y'(-6) = -25 < 0, y'(0) = 2 > 0, y'(2) = -3 < 0.$).

4 Знайдемо похідну 2-го порядку:

$$y'' = \left(2 - \frac{3}{2}x - \frac{1}{2}x^2 \right)' = -\frac{3}{2} - x.$$

Критичні точки 2-го роду слід шукати серед точок, в яких:

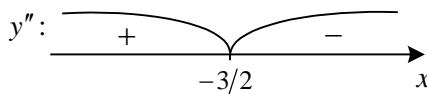
а) $y'' = 0;$ б) y'' не існує.

a) $y'' = 0: -\frac{3}{2} - x = 0, x = -\frac{3}{2}$.

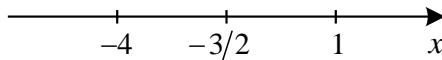
б) y'' не існує: таких точок немає.

Отже, маємо одну критичну точку 2-го роду $x = -\frac{3}{2}$.

Вказуємо критичну точку на координатній прямій і визначаємо знак y'' на отриманих інтервалах:

5 Вкажемо критичні точки 1-го та 2-го роду на координатній прямій:

Отже, маємо чотири інтервали: $(-\infty; -4)$, $(-4; -1,5)$, $(-1,5; 1)$, $(1; +\infty)$.

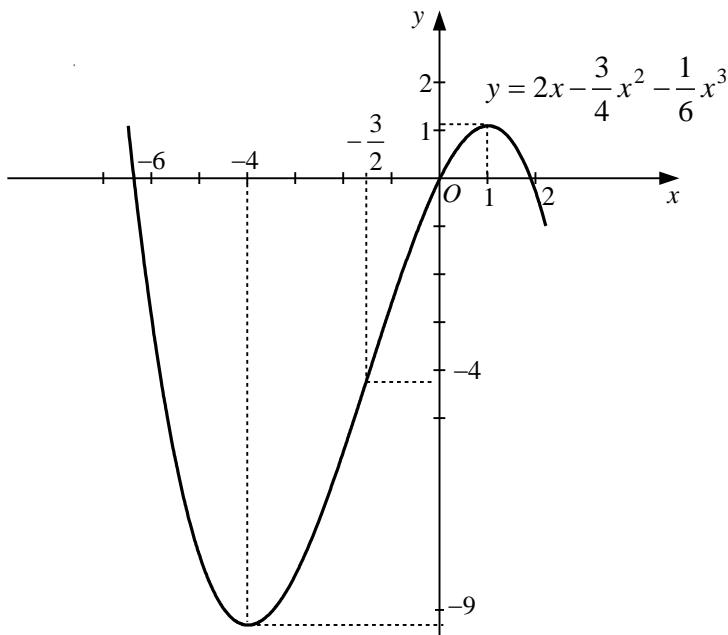
Заповнимо таблицю. Заповнюючи рядки, що відповідають y' та y'' , використовуємо результати досліджень у пунктах **3** та **4**.

x	$(-\infty; -4)$	-4	$(-4; -1,5)$	$-1,5$	$(-1,5; 1)$	1	$(1; +\infty)$
y'	—	0	+		+	0	—
y''	+		+	0	—		—
y	□ ∪	$\min y(-4) = -9\frac{1}{3}$	□ ∪	$y(-1,5) = -4\frac{1}{8}$	□ ∩	$\max y(1) = 1\frac{1}{12}$	□ ∩

Позначення:

- $\square$ – функція спадає;
- $\square$ – функція зростає;
- $\cup$ – графік угнутий;
- $\cap$ – графік опуклий;
- т.п. – точка перегину графіка.

6 Будуємо графік функції, використовуючи результати пунктів **1**, **2**, **5**.

Приклад 2. Виконати загальне дослідження функції

$$y = \frac{x^4}{x^3 + 1} - \frac{1}{2}.$$

[1] а) Область визначення функції — $D = (-\infty; -1) \cup (-1; +\infty)$.

б) Графік перетинає вісь Oy у точці $y = -0,5$.

в) Знайдемо точки перетину графіка з віссю Ox :

$$\frac{x^4}{x^3 + 1} - \frac{1}{2} = 0, \quad \frac{2x^4 - x^3 - 1}{2(x^3 + 1)} = 0.$$

Звідси маємо рівняння $2x^4 - x^3 - 1 = 0$. Розкладавши ліву частину на множники

$$\begin{aligned} 2x^4 - x^3 - 1 &= (x^4 - x^3) + (x^4 - 1) = x^3(x - 1) + (x - 1)(x + 1)(x^2 + 1) = \\ &= (x - 1)(2x^3 + x^2 + x + 1), \end{aligned}$$

знаходимо корінь $x = 1$. Можна показати, скориставшись графічним методом, що кубічне рівняння $2x^3 + x^2 + x + 1 = 0$ має один дійсний корінь, який лежить на інтервалі $(-1; 0)$. Але оскільки знаходження коренів кубічного рівняння пов'язане з використанням громіздких формул, то обмежимось вказівкою однієї точки перетину графіка функції з віссю Oy — $x = 1$.

г) Функція ні парна, ні непарна.

[2] Дослідимо графік функції на наявність асимптоут.

а) Похилі асимптоуты знаходимо за формулами (1), (2):

$$\begin{aligned}
k &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{x^4}{x^3+1} - \frac{1}{x}}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{\frac{x^3}{x^3+1} - \frac{1}{2x}}{2} \right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{1}{1 + \frac{1}{x^3}} - \frac{1}{2x}}{2} = \\
&= \frac{1}{1+0} - 0 = 1; \\
b &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{\frac{x^4}{x^3+1} - \frac{1}{2} - 1 \cdot x}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{x^4 - x(x^3+1)}{x^3+1} - \frac{1}{2}}{x} = \\
&= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{-x}{x^3+1} - \frac{1}{2}}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{-\frac{x^2}{1 + \frac{1}{x^3}} - \frac{1}{2}}{\frac{0+1}{x}} = \frac{0}{0+1} - \frac{1}{2} = -0,5;
\end{aligned}$$

підставляємо k та b у формулу (1): $y = 1 \cdot x + (-0,5) = x - 0,5$.

Отже, графік функції має похилу асимптоту $y = x - 0,5$ при $x \rightarrow \pm\infty$.

б) Оскільки точка $x_0 = -1$ не належить області визначення D заданої функції, то її графік може мати вертикальну асимптоту. Для цього розглянемо співвідношення (3): оскільки $\lim_{x \rightarrow -1} (x^3+1) = 0$, а

$$\lim_{x \rightarrow -1} x^4 = 1 \neq 0, \text{ то}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} \left(\frac{\frac{x^4}{x^3+1} - \frac{1}{2}}{2} \right) = \infty.$$

Звідси випливає, що пряма $x = -1$ є вертикальною асимптотою.

3 Знайдемо похідну 1-го порядку:

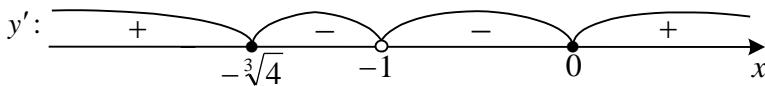
$$\begin{aligned}
 y' &= \left(\frac{x^4}{x^3+1} - \frac{1}{2} \right)' = \left(\frac{x^4}{x^3+1} \right)' - \left(\frac{1}{2} \right)' = \frac{(x^4)'(x^3+1) - x^4(x^3+1)'}{(x^3+1)^2} - 0 = \\
 &= \frac{4x^3(x^3+1) - x^4 \cdot 3x^2}{(x^3+1)^2} = \frac{x^6 + 4x^3}{(x^3+1)^2}.
 \end{aligned}$$

Критичні точки 1-го роду:

- a) $y' = 0$: $\frac{x^6 + 4x^3}{(x^3+1)^2} = 0$, $x^3(x^3 + 4) = 0$, звідки $x = 0$, $x = -\sqrt[3]{4}$;
- б) y' не існує: $\emptyset$.

Отже, маємо дві критичні точки 1-го роду $x = -\sqrt[3]{4} \approx -1,59$ та $x = 0$.

Вказуємо критичні точки на координатній прямій і визначаємо знак y' на отриманих інтервалах (точка $x = -1$ виколота, оскільки не належить області визначення функції):

(наприклад, $y'(-2) = \frac{32}{49} > 0$, $y'(-\sqrt[3]{2}) = -4 < 0$, $y'\left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{31}{49} < 0$,

$$y'(1) = 1 > 0).$$

4 Знайдемо похідну 2-го порядку:

$$\begin{aligned}
y'' &= \left(\frac{x^6 + 4x^3}{(x^3 + 1)^2} \right)' = \frac{(x^6 + 4x^3)' (x^3 + 1)^2 - (x^6 + 4x^3) ((x^3 + 1)^2)'}{(x^3 + 1)^4} = \\
&= \frac{(6x^5 + 12x^2)(x^3 + 1)^2 - (x^6 + 4x^3)(x^3 + 1)3x^2}{(x^3 + 1)^4} = \\
&= \frac{6x^2(x^3 + 1)[(x^3 + 2)(x^3 + 1) - (x^6 + 4x^3)]}{(x^3 + 1)^4} = \\
&= \frac{6x^2(x^6 + 3x^3 + 2 - x^6 - 4x^3)}{(x^3 + 1)^3} = \frac{6x^2(2 - x^3)}{(x^3 + 1)^3}.
\end{aligned}$$

Критичні точки 2-го роду:

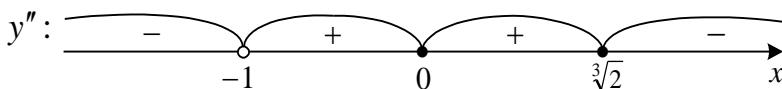
a) $y'' = 0$: $\frac{6x^2(2 - x^3)}{(x^3 + 1)^3} = 0$, $x^2(2 - x^3) = 0$, звідки $x = 0$,

$$x = \sqrt[3]{2};$$

б) y'' не існує: $\emptyset$.

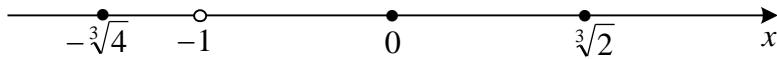
Отже, маємо дві критичні точки 2-го роду $x = 0$ та $x = \sqrt[3]{2} \approx 1,26$.

Вказуємо критичні точки на координатній прямій і визначаємо знак y'' на отриманих інтервалах:

(взяли, наприклад, на відповідних інтервалах точки $-2, -\frac{1}{2}, 1, 2$).

5 Вкажемо критичні точки 1-го та 2-го роду на координатній прямій:

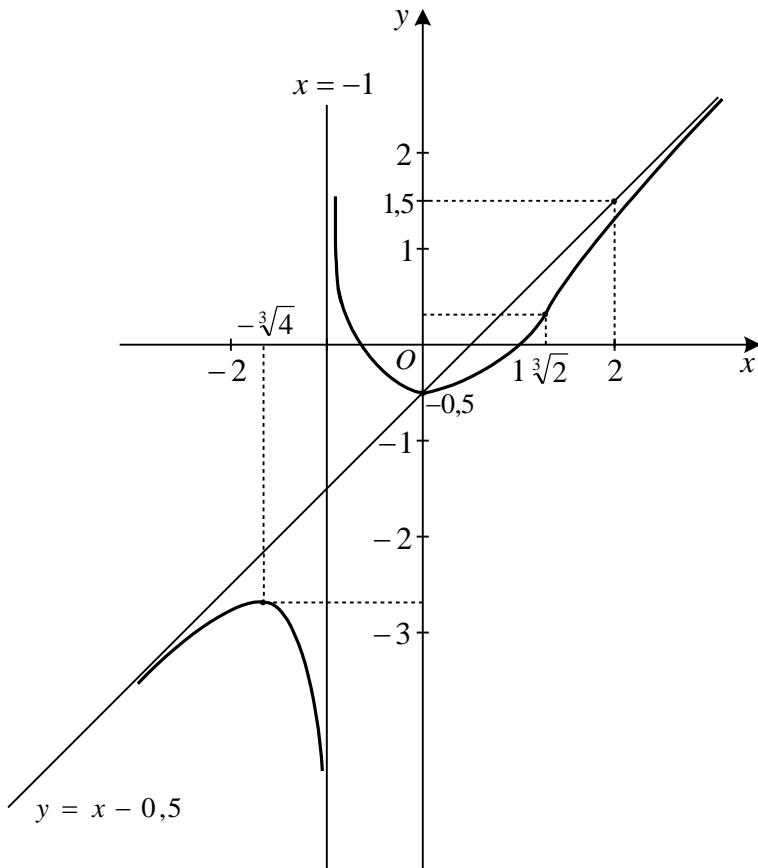
Отже, маємо п'ять інтервалів: $(-\infty, -\sqrt[3]{4})$, $(-\sqrt[3]{4}, -1)$, $(-1, 0)$,

$(0, \sqrt[3]{2})$, $(\sqrt[3]{2}, +\infty)$.

Заповнимо таблицю.

x	$(-\infty; -\sqrt[3]{4})$	$(-\sqrt[3]{4}; -1)$	$(-1; 0)$	0	$(0; \sqrt[3]{2})$	$\sqrt[3]{2}$	$(\sqrt[3]{2}; +\infty)$	
y'	+	0	-	-	0	+		+
y''	-		-	+	0	+	0	-
y	$\square \cap$ $y(-\sqrt[3]{4}) \approx -2,62$	$\max$	$\square \cap$	$\square \cup$	$\min$ $y(0) = -0,5$	$\square \cup$	т.п. $y(\sqrt[3]{2}) \approx 0,34$	$\square \cap$

6 Будуємо графік функції, використовуючи результати пунктів **1**, **2**, **5**.

Приклад 3. Виконати загальне дослідження функції

$$y = \sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}}.$$

- [1]** а) Область визначення функції – $D = (-\infty; +\infty)$.
б) Для знаходження точки перетину графіка функції з віссю Oy обчислимо значення функції у точці $x=0$:

$$y(0) = \sqrt[3]{0^2} \cdot e^{\frac{2 \cdot 0}{3}} = 0.$$

Отже, графік функції перетинає вісь Oy у точці $y=0$, тобто проходить через початок координат – точку $O(0;0)$.

- в) Для знаходження точок перетину графіка функції з віссю Ox Слід розв'язати рівняння $y(x)=0$:

$$\sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}} = 0 \text{ або } \sqrt[3]{x^2} = 0. \text{ Звідси } x=0.$$

Отже, графік функції перетинає вісь Ox у точці $x=0$ (початок координат).

- г) Функція ні парна, ні непарна, оскільки $y(-x) \neq y(x)$ та $y(-x) \neq -y(x)$.

[2] Дослідимо графік функції на наявність асимпtot.

- а) для знаходження похилих асимпtot розглянемо окремо два випадки: $x \rightarrow -\infty$ та $x \rightarrow +\infty$:

Якщо $x \rightarrow +\infty$, маємо за формулами (2):

$$\begin{aligned} k &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{y(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}}}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{\frac{2x}{3}}}{\frac{1}{x^3}} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\left(e^{\frac{2x}{3}}\right)'}{\left(\frac{1}{x^3}\right)'} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{2}{3}e^{\frac{2x}{3}}}{\frac{1}{3}x^{-\frac{2}{3}}} = \lim_{x \rightarrow \infty} 2x^{\frac{2}{3}}e^{\frac{2x}{3}} = \infty. \end{aligned}$$

Отже, похилих асимпtot при $x \rightarrow +\infty$ графік функції не має.

Якщо $x \rightarrow -\infty$, маємо

$$k = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{y(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{\frac{2x}{3}}}{\frac{1}{x^3}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x^{\frac{1}{3}} e^{-\frac{2x}{3}}} = 0.$$

$$\begin{aligned} b &= \lim_{x \rightarrow -\infty} (y(x) - kx) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}} - 0 \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\sqrt[3]{x^2}}{e^{-\frac{2x}{3}}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\left(\sqrt[3]{x^2}\right)'}{\left(e^{-\frac{2x}{3}}\right)'} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{2}{3}x^{-\frac{1}{3}}}{-\frac{2}{3}e^{-\frac{2x}{3}}} = -\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x^{\frac{1}{3}} e^{-\frac{2x}{3}}} = 0. \end{aligned}$$

Отже, за формулою (1) при $x \rightarrow -\infty$ похилою асимптою є пряма $y = 0$.

б) Оскільки функція елементарна і область визначення функції є вся числова пряма, то вертикальних асимпtot немає.

3 Знайдемо похідну 1-го порядку:

$$y' = \left(\sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}} \right)' = \frac{2}{3\sqrt[3]{x}} \cdot e^{\frac{2x}{3}} + \frac{2}{3} \sqrt[3]{x^2} e^{\frac{2x}{3}} = \frac{2e^{\frac{2x}{3}}(1+x)}{3\sqrt[3]{x}}.$$

Критичні точки 1-го роду:

a) $y' = 0: 2e^{\frac{2x}{3}}(1+x) = 0$, або $1+x=0$, звідки $x=-1$.

б) y' не існує: $\sqrt[3]{x}=0$, звідки $x=0$.

Отже, маємо дві критичні точки 1-го роду $x=-1$, $x=0$.

Вказуємо критичні точки на координатній прямій і визначаємо знак y' на отриманих інтервалах:

(наприклад, $y'(-6) \approx 0,03 > 0$, $y'(-0,5) \approx -0,3 < 0$, $y'(2) \approx 6,02 > 0$).

4 Знайдемо похідну 2-го порядку:

$$y'' = \left(\frac{2e^{\frac{2x}{3}}(1+x)}{3\sqrt[3]{x}} \right)' = \frac{e^{\frac{2x}{3}}(4x^2+8x-2)}{9\sqrt[3]{x^4}}.$$

Критичні точки 2-го роду:

a) $y'' = 0: 4x^2 + 8x - 2 = 0$.

Корені квадратного рівняння:

$$x_1 = \frac{-8 - \sqrt{96}}{8} = -1 - \frac{1}{2}\sqrt{6}; \quad x_2 = \frac{-8 + \sqrt{96}}{8} = \frac{1}{2}\sqrt{6} - 1.$$

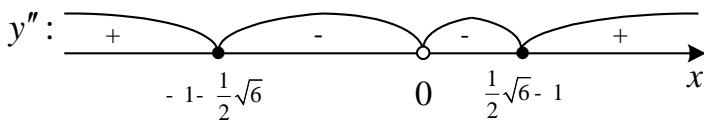
б) y'' не існує: $\sqrt[3]{x^4} = 0$, звідки $x=0$.

Отже, маємо три критичні точки 2-го роду

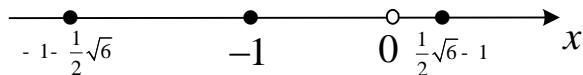
$$x_1 = -1 - \frac{1}{2}\sqrt{6} \approx -2,2; \quad x_2 = 0,$$

$$x_3 = \frac{1}{2}\sqrt{6} - 1 \approx 0,2.$$

Вказуємо критичні точки на координатній прямій і визначаємо знак y'' на отриманих інтервалах:

5 Вкажемо критичні точки 1-го та 2-го роду на координатній прямій:

Отже, маємо п'ять інтервалів: $(-\infty; -1 - \frac{1}{2}\sqrt{6})$, $(-1 - \frac{1}{2}\sqrt{6}; -1)$, $(-1; 0)$, $(0; \frac{1}{2}\sqrt{6} - 1)$, $(\frac{1}{2}\sqrt{6} - 1; +\infty)$.

Заповнимо таблицю. Заповнюючи рядки, що відповідають y' та y'' , використовуємо результати досліджень у пунктах **3** та **4**.

x	$(-\infty; -1 - \frac{1}{2}\sqrt{6})$	$-1 - \frac{1}{2}\sqrt{6}$	$(-1 - \frac{1}{2}\sqrt{6}; -1)$	-1
y'	+		+	0
y''	+	0	-	
y	$\square \cup$	т.п. $y\left(-1 - \frac{1}{2}\sqrt{6}\right) \approx 0,4$	$\square \cap$	max $y(-1) \approx 0,5$

Продовження таблиці

$(-1; 0)$	0	$\left(0; \frac{1}{2}\sqrt{6} - 1\right)$	$\frac{1}{2}\sqrt{6} - 1$	$\left(\frac{1}{2}\sqrt{6} - 1; +\infty\right)$
-	не існує	+		+
-	не існує	-	0	+
$\square \cap$	min $y(0) = 0$	$\square \cap$	т.п. $y\left(\frac{1}{2}\sqrt{6} - 1\right) \approx 0,4$	$\square \cup$

6 Будуємо графік функції, використовуючи результати пунктів **1**, **2**, **5**.

